

Η πράσινη βίβλος των επικοινωνιών

Του ΣΠΥΡΟΥ ΠΑΠΙΑ

Σ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ των μέσων επικοινωνίας και των τηλεπικοινωνιών, η επεκτεινόμενη χρησιμοποίηση της ψηφιακής τεχνολογίας από διάφορα δίκτυα παρέχει νέες ευκαιρίες και δημιουργεί νέες προκλήσεις για τη βιομηχανία. Βρισκόμαστε στο αρχικό στάδιο νέων συναρπαστικών εξελίξεων που θα οδηγήσουν σε πλήθος νέων υπηρεσιών οι οποίες θα προστεθούν στις ήδη υπάρχουσες. Επί του παρόντος είναι δύσκολο, αν όχι αδύνατο, να προβλέψει κανείς πόσο θα διαρκέσει η διαδικασία αυτή και πού ακριβώς θα οδηγήσει, ορισμένα όμως θέματα πρέπει να αντιμετωπιστούν άμεσα για να ενισχυθεί η οικονομική ανάπτυξη και οι ευκαιρίες απασχόλησης. Και παράλληλα για να επιτευχθούν με αποτελεσματικό τρόπο οι στόχοι γενικού συμφέροντος, να αυξηθούν οι επιλογές των καταναλωτών και να προαχθεί η πολιτιστική πολυμορφία. Συνεπώς, η έκδοση της Πράσινης Βίβλου σχετικά με τη σύγκλιση πραγματοποιείται σε μια σημαντική στιγμή για τους κλάδους που επηρεάζονται από το φαινόμενο αυτό.

Με την πρόοδο της τεχνολογίας σημειώνονται ταχείες μεταβολές. Ειδικότερα στον οπτικοακουστικό τομέα, η διάδοση και η διαφοροποίηση των οπτικοακουστικών προϊόντων και υπηρεσιών, που κατέστησαν δυνατές χάρη στην ψηφιακή τεχνολογία, αυξάνουν με ταχύ ρυθμό τη ζήτηση για κινηματογραφικές ταινίες, τηλεοπτικά προγράμματα και πολυμέσα.

Πρώτος και κυριότερος στόχος της Πράσινης Βίβλου είναι να ξεκινήσει ένας ευρύς διάλογος για τη σύγκλιση και, ειδικότερα, για τη μελλοντική εξέλιξη του φαινομένου και την εκπόνηση πλαισίου σχετικά με το ψηφιακό περιβάλλον. Η Βίβλος επισημαίνει και ζητεί την υποβολή σχολίων για μεγάλο αριθμό θεμάτων που είναι σημαντικά για την ευρωπαϊκή οπτικοακουστική βιομηχανία, όπως για παράδειγμα το θέμα της διακοπής λειτουργίας του αναλογικού συστήματος.

Χρειάζεται η Ευρώπη να εξετάσει μια ενιαία προσέγγιση στο θέμα αυτό, το οποίο συνιστά μια αλλαγή για την οποία οι Ηνωμένες Πολιτείες έχουν ήδη ορίσει χρονοδιάγραμμα: Μια συντονισμένη προσέγγιση θα ήταν ιδιαίτερα επωφελής για την ευρωπαϊκή οπτικοακουστική βιομηχανία. Το είδος αυτό των ερωτημάτων απαιτούν επισταμένη ανάλυση που θα επιτρέψει στην Ευρωπαϊκή Ένωση να επεξεργασθεί τις καλύτερες πολιτικές στους εν λόγω τομείς.

Η οπτικοακουστική αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι η μεγαλύτερη στον κόσμο και προβλέπεται μάλιστα να αυξηθεί περίπου κατά 70% την προσεχή δεκαετία. Η επέκταση θα οφείλεται εν μέρει και στην ανάπτυξη νέων καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών, όπως η διαλογική τηλεόραση και οι εφαρμογές των πολυμέσων. Στα πλαίσια αυτά θα παρουσιασθούν πραγματικές ευκαιρίες για την παραγωγή. Ωστόσο, η ευρωπαϊκή οπτικοα-

κουστική βιομηχανία πρέπει να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητά της προκειμένου να επωφεληθεί από την επέκταση αυτή της συνολικής αγοράς στον τομέα των πληροφοριών. Η εν λόγω επέκταση πρέπει να βασιστεί στην πλούσια ευρωπαϊκή πολιτιστική κληρονομιά και στις δυνατότητές της για καινοτομία καθώς και στις δημιουργικές της φιλοδοξίες.

Υπάρχει πραγματική ανάγκη ανάπτυ-

Η ευρωπαϊκή οπτικοακουστική βιομηχανία πρέπει να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητά της

ξης της παραγωγής της ΕΕ ώστε το κοινό να αποκομίσει το μεγαλύτερο δυνατό όφελος από τις ευκαιρίες που παρέχονται από τα νέα μέσα επικοινωνίας και ώστε η ανάπτυξη της αγοράς να οδηγήσει σε δημιουργία θέσεων απασχόλησης προκειμένου ο αριθμός των εργαζομένων στη βιομηχανία στην Ευρώπη (1,8 εκατομμύρια) να προσεγγίσει το αντίστοιχο επίπεδο των Ηνωμένων Πολιτειών (2,6 εκατομμύρια).

Επί του παρόντος η ευρωπαϊκή οπτικοακουστική βιομηχανία δεν έχει αποκομίσει τα οφέλη αυτά, καθ' όσον οι ευρωπαϊκοί παραγωγοί δεν ανταποκρίνονται στην πρόσθετη ζήτηση για παραγωγή. Όπως αναφέρεται στην Πράσινη Βίβλο, η επέκταση του μηχανισμού διανομής θα μπορούσε να οδηγήσει σε μετατόπιση του προβλήματος από τη διανομή στο περιεχόμενο. Αυτό σημαίνει ότι μπορεί να σημειωθεί σοβαρή ανεπάρκεια σε περιεχόμενο ποιότητας. Ο κεντρικός στόχος μας είναι να εξασφαλίσουμε ότι η ευρωπαϊκή βιομηχανία θα σταθεί στο ύψος της πρόκλησης αυτής.

Κατά δεύτερο λόγο, υπάρχει ανάγκη να επιτευχθούν με αποτελεσματικό και αποδοτικό τρόπο οι στόχοι δημοσίου συμφέροντος καθ' όσον, αν τα συμφέροντα αυτά δεν διαφυλαχθούν, δεν θα δημιουργηθούν οι κατάλληλες συνθήκες για την εμφάνιση των νέων υπηρεσιών (π.χ., αν το κοινό δεν έχει πεισθεί ότι το περιβάλλον είναι «ασφαλές»).

Τα συμφέροντα αυτά περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, την προστασία των ανηλίκων και των καταναλωτών και την προώθηση της πολιτιστικής πολυμορφίας. Για το πρώτο από τα δύο η Επιτροπή εξέδωσε πρόσφατα πρόταση για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την προστασία των ανηλίκων και της ανθρώπινης α-

ξιοπρέπειας. Η πρόταση αποσκοπεί στην προώθηση κοινών κατευθύνσεων για την εφαρμογή, σε εθνικό επίπεδο, ενός πλαισίου αυτορρύθμισης για την προστασία των ανηλίκων και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας στις οπτικοακουστικές υπηρεσίες και στις υπηρεσίες πληροφορικής, ανεξάρτητα από το μέσο μετάδοσής τους. Η εν λόγω πρόταση βασίζεται στα ήδη υπάρχοντα κανονιστικά επιτεύγματα, και ιδιαίτερα στο πεδίο των ραδιοηλεκτρονικών μεταδόσεων, ενώ στο πεδίο των συνδέσεων σε ανοικτή γραμμή (on line) στηρίζεται σε μεγαλύτερο βαθμό στη συμμετοχή της βιομηχανίας μέσω της αυτορρύθμισης.

Η Πράσινη Βίβλος συνδυάζεται με τις υπόλοιπες πρωτοβουλίες στον οπτικοακουστικό τομέα. Οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ευρωπαϊκή οπτικοακουστική βιομηχανία και οι οποίες είναι αποτέλεσμα της ψηφιακής τεχνολογίας και της παγκοσμιοποίησης, θα αποτελέσουν το αντικείμενο συζήτησης στην ευρωπαϊκή διάσκεψη για τον οπτικοακουστικό τομέα που θα οργανώσουν τον προσεχή Απρίλιο η Επιτροπή και η βρετανική προεδρία. Η διάσκεψη αυτή θα αποτελέσει σημαντικό φόρουμ όπου θα συζητηθούν η Πράσινη Βίβλος, οι στόχοι και οι πολιτικές για τα νέα μέσα επικοινωνίας.

Μία από τις ομάδες εργασίας της διάσκεψης θα εξετάσει τους στόχους και τα είδη κανονιστικών ρυθμίσεων που απαιτούνται για τις οπτικοακουστικές υπηρεσίες όλων των ειδών και ανεξάρτητα από τον τρόπο που παρέχονται. Επιπλέον, ο αρμόδιος επίτροπος κ. Oreja συνέστησε πρόσφατα ομάδα για την οπτικοακουστική πολιτική, σε υψηλό επίπεδο, η οποία πραγματοποιήσει την πρώτη της συνεδρίαση τον Νοέμβριο. Στόχος της ομάδας αυτής είναι να διατυπώσει κατευθύνσεις για τις μελλοντικές πολιτικές στον τομέα αυτό.

Η Πράσινη Βίβλος, όπως και η ανακοίνωση για το ηλεκτρονικό εμπόριο, στοχεύει στην προώθηση της αρχής σύμφωνα με την οποία οι κανονιστικές ρυθμίσεις πρέπει να περιορίζονται στο αυστηρά αναγκαίο πλαίσιο για την επίτευξη σαφώς προσδιορισμένων στόχων. Οι κανονιστικές ρυθμίσεις πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο για να ξεπεραστούν εμπόδια στην αγορά ή για να προστατευθούν στόχοι γενικού συμφέροντος. Η αρχή αυτή αποτελεί βέβαια μία από τις θεμελιώδεις αρχές της εσωτερικής αγοράς και έχει ήδη εφαρμοσθεί στην πράξη στον οπτικοακουστικό τομέα, για παράδειγμα, μέσω της οδηγίας «Τηλεόραση χωρίς σύνορα».

Η Πράσινη Βίβλος δεν λαμβάνει θέση κατά το παρόν στάδιο. Πρόκειται για την έναρξη μιας διαδικασίας επισταμένης ανάλυσης και ανοικτής συζήτησης που διεξάγεται από τις αντίστοιχες υπηρεσίες της Επιτροπής. Η διαδικασία αυτή θα οδηγήσει σε μελλοντικές προτάσεις πολιτικής στους τομείς που επηρεάζονται από το φαινόμενο της σύγκλισης. Οι συζητήσεις και ο προβληματισμός θα παράσχουν τη δυνατότητα στην ευρωπαϊκή οπτικοακουστική βιομηχανία να αποκομίσει τα μεγαλύτερα δυνατά οφέλη από την ψηφιακή εποχή.

Ο κ. Σπ. Παπιάς είναι γενικός διευθυντής της 10ης Γ.Δ. της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αρμόδιος για την Ενήμερωση, τον Πολιτισμό και τα Οπτικοακουστικά Μέσα.